

или да истѣгли по-малко наказание, или да получи извѣстно възнаграждение и пр. Подъ думата *партизански страсти* ний разбираме общественното мнѣние, раздѣлено на части и толкова, колкото групи ще да прѣдстави по извѣстенъ въпросъ това общество. Ако човѣкъ по нѣкой пжтъ е принуденъ да изопачава истинната по партизански поводи, то това се прави изключително за да угоди на тази частъ отъ обществото, която прѣдставлява. Въ частний си животъ, човѣкъ за да излъже, трѣбва да има дѣйствиелно не особенно добри побуждения и интересъ и за това той се счита, че е правилъ прѣстѣпление. И за това, когато единъ човѣкъ се подозира въ лъжа, такъвъ се счита за немораленъ. Обаче, когато той лъже по партизански побуждения, това не се счита, особенно у насъ въ послѣдно врѣме, за неморалность. Тогава човѣкъ вижда неистинната, но не иска да я признае и даже се поставя въ положението на човѣка, който бива възпитанъ въ това направление. Вий не сте отъ ония, които да не сте забѣлѣзали колко пжти, въ течението на процеса, по нѣкои очевидни нѣща, — подсѣдимитѣ, не само за това, че тѣ носятъ извѣстна отговорность прѣдъ закона, но и за да не напакостятъ на своитѣ партизани, съзнателно искривяватъ истинната и това тѣхно стрѣмление въ изопачаване на фактитѣ, достига до тамъ, щото ний не знаемъ какво по-нататѣкъ да мислимъ за такива хора. Ето защо, при настоящий политически процесъ, както и при всѣки други подобенъ, една отъ главнитѣ цѣли, които достига законодателството съ подвъргание виновнитѣ въ тѣзи прѣстѣпления на военната юрисдикция, е—не ще съмнѣние—и тази, че военния човѣкъ е малко способенъ да бжде докаченъ отъ партизанскитѣ възрѣния. По-нататѣкъ, когато ще дойде рѣдъ да се произнесемъ по отношение на виновностьта на подсѣдимитѣ, ний ще вземемъ въ съображение партизанската страсть като причина, която ги е накарала да постѣпатъ тъй, която ги е облѣгчила при извършванието на прѣстѣплението.

Такава е сжщо и причината, която затруднява нашата сждейска обязанность, за това, че прѣстѣпленията се правятъ отъ патриотизмъ. Ний ще видимъ по-нататѣкъ до колко може тоя дѣлъ да се счита за такъвъ, по отношение на извѣстни лица, до колко той може да смѣкчава тѣхната вина. Но азъ прѣдупрѣждавамъ, че особенно въ врѣмето, въ което ще раз-